

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M., a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

žalobce: ■■■
bytem ■■■
zastoupen obecným zmocněncem J. U.
bytem S. J. P. 1671, T.

proti

žalovanému: **Krajský pozemkový úřad pro Liberecký kraj**
sídlem U Nisy 6a, Liberec III

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného,

takto:

I. Soud Krajskému pozemkovému úřadu pro Liberecký kraj ukládá, aby ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku rozhodl o žádosti žalobce ze dne 10. 8. 2017.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal, aby žalovanému bylo uloženo vydat rozhodnutí o žádosti žalobce ze dne 10. 8. 2017 o vydání původního pozemku, nyní nemovitostí dle identifikace parcel ■■■, neboť o žádosti nebylo žalovaným dosud rozhodnuto. V souladu s § 80 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), žalobce požádal Státní pozemkový úřad jako nadřízený správní orgán, aby žalovanému přikázal vydat ve stanovené lhůtě rozhodnutí nebo aby usnesením sám věc převzal a o žádosti rozhodl namísto žalovaného. Žádost zůstala bez odezvy. Žalobce zdůraznil, že je dle rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 14. 6. 2016, č. j. 20 Co 163/2016 - 196, osobou oprávněnou podle zákona č. 403/1990 Sb., o zmírnění následků některých majetkových křivd. Dne 15. 4. 1992 byl schválen privatizační projekt ev. č. MSNPM ČR 1121 ze dne 30. 9. 1991 i když zahrnoval pozemky, ke kterým žalobce řádně uplatnil restituční nárok. V době probíhajícího schvalování privatizačního projektu nebylo o restitučním nároku žalobce pravomocně rozhodnuto ani nebyl zamítnut. Majetek tak byl privatizován absolutně neplatně, v rozporu s § 3 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, podle kterého majetku, na jehož vydání může vzniknout nárok fyzické osobě podle zvláštních předpisů, může být použito podle tohoto zákona pouze v případě, že nárok nebyl uplatněn ve stanovené lhůtě nebo byl zamítnut. V důsledku toho, že privatizace proběhla v rozporu se zákonem, nedošlo k přechodu předmětných nemovitostí na privatizující subjekt. Nečinnost žalovaného brání tomu, aby byla řešena majetková křivda způsobená žalobci jako osobě oprávněné dle restitučního zákonodárství.
2. K žalobě se písemně vyjádřil žalovaný, který konstatoval, že dne 11. 8. 2017 skutečně obdržel žádost žalobce o vydání pozemku - parcely ve zjednodušené evidenci - p. č. ■■■ v k. ú. T. dle zákona č. 403/1990 Sb. ve smyslu rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 14. 6. 2016, č. j. 20 Co 163/2016 - 196. Žalovaný jako správní orgán není věcně příslušný rozhodovat dle zákona č. 403/1990 Sb. a nepřísluší mu vydat procesní rozhodnutí, kterým by mohl vyslovit svou věcnou nepříslušnost a věc postoupit příslušnému obecnému soudu, v jehož působnosti je rozhodovat o nárocích uplatněných podle zákona č. 403/1990 Sb. Ve shodné věci bylo již žalovaným jednou rozhodnuto podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a k jinému zemědělskému majetku, k žádosti žalobce ze dne 21. 2. 1992 na vydání dotčeného pozemku, a to rozhodnutím ze dne 17. 7. 2014, č. j. 1111/92, tak, že žalobce není vlastníkem, neboť nesplňuje zákonem stanovené podmínky pro postavení oprávněné osoby dle § 4 zákona č. 229/1991 Sb. Rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 14. 6. 2016, č. j. 20 Co 163/2016 - 196, byl potvrzen rozsudek

Okresního soudu v Semilech ze dne 3. 1. 2016, č. j. 5 C 133/2014 - 170, kterým byla zamítnuta žaloba žalobce ze dne 21. 8. 2014 podaná podle části páté o. s. ř. proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 7. 2014, č. j. 1111/92. Okresní soud v odůvodnění svého rozsudku uvedl, že žalobce nesplňuje žádnou z kategorií oprávněných osob vymezených v § 4 zákona č. 229/1991 Sb. a zároveň dovedl, že postavení žalobce jako osoby oprávněné je nutno posoudit výlučně podle zákona č. 229/1991 Sb. a nepostačuje, pokud žalobce naplňuje předpoklady postavení oprávněné osoby podle zákona č. 403/1990 Sb. Žalobce neuspěl ani v následném dovolacím řízení, v němž bylo jeho dovolání odmítnuto usnesením Nejvyššího soudu ze dne 5. 4. 2017, č. j. 28 Cdo 4835/2016 - 252, ani s ústavní stížností u Ústavního soudu, která byla odmítnuta usnesením ze dne 19. 7. 2017, sp. zn. I. ÚS 1724/17. Žalovaný uzavřel, že žádost žalobce ze dne 10. 8. 2017 o vydání pozemku p. č. x v k. ú. T. byla nedůvodná a nebylo možné ji vyhovět, neboť na vydání dotčeného pozemku nelze aplikovat v jakémsi smíšeném režimu dva vzájemně si konkurující restituční předpisy, tj. zákon č. 229/1991 Sb. a zákon č. 403/1990 Sb., jak ostatně v tomto konkrétním případě judikovaly i obecné soudy. Každý z těchto zákonů má rozdílnou věcnou působnost, přičemž rozhodování ve věci dle zákona č. 403/1990 Sb. je výlučně v pravomoci obecných soudů, kdežto rozhodování ve věci dle zákona č. 229/1991 Sb. je svěřeno správnímu orgánu, tj. pozemkovému úřadu ve spojení s rozhodováním obecných soudů podle části páté o. s. ř. na základě žalob podaných proti rozhodnutím pozemkového úřadu.

3. Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou, v níž uvedl, že nežádal o rozhodnutí podle zákona č. 403/1990 Sb., jeho žádost se opírá především o zákon č. 92/1991 Sb. Žalobce žádost uplatňuje na pozemek původně zemědělského charakteru a uplatňuje ji tedy u orgánu příslušného o takové žádosti rozhodovat. Žalovaný nesprávně argumentuje tím, že o takové žádosti již bylo rozhodnuto dne 17. 7. 2014. Původní žádost žalobce ze dne 21. 2. 1992 však nebyla žádostí totožnou, neboť nyní projednávaná žádost na rozdíl od žádosti ze dne 21. 2. 1992 je odůvodněna tím, že zákona č. 92/1991 Sb. vyjímá z privatizace ty nemovitosti, ke kterým je uplatněn restituční nárok a nebylo o něm rozhodnuto ani nebyl zamítnut. Zákon č. 92/1991 Sb. současně odkazuje na všechny restituční předpisy, tj. i na zákon č. 403/1990 Sb.
4. V doplnění repliky žalobce konstatoval, že Nejvyšší soud v jeho věci jasně zdůraznil, že nevypořádaný restituční nárok během privatizace odvolacím soudem řešen nebyl, a proto se ani Nejvyšší správní soud k danému problému dále nevyjadřoval. Žalobce odkazoval na nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 105/94, IV. ÚS 59/95, IV. ÚS 80/96 a III. ÚS 206/98, které vysvětlují, že pokud oprávněná osoba podle zákona č. 403/1990 Sb. neuspěla se svým nárokem podle tohoto zákona nebo nestihla tento nárok podle zákona č. 403/1990 Sb. uplatnit, není její nárok vyloučeno uplatnit dle zákona č. 229/1991 Sb., pokud jsou k tomu zákonem stanovené předpoklady. Žalobce uplatnil svůj restituční nárok řádně a včas dne 21. 2. 1992. Majetek byl vybrán státem k privatizaci. V době schvalování privatizačního projektu však nebylo o tomto nároku rozhodnuto (rozhodnutí pozemkového úřadu bylo doručeno až 17. 7. 2014) a převod vlastnictví k předmětnému pozemku je tak neplatný, žalobce splnil podmínky stanovené zákonem č. 229/1991 Sb. a č. 92/1991 Sb.

5. V duplice žalovaný nesouhlasil s názorem žalobce, že žádost ze dne 10. 8. 2017 je jinou žádostí než ta, o které již bylo rozhodnuto rozhodnutím ze dne 17. 7. 2014, č. j. 111/92. Žalobce neuplatnil svůj nárok ve smyslu zákona č. 403/1990 Sb., ve stanovené lhůtě, tj. do šesti měsíců od 1. 11. 1990 (účinnosti zákona) a tento nárok mu proto zanikl. Žádost byla podána až 21. 2. 1992 a byla jednoznačně označena jako žádost o vydání pozemků dle zákona č. 229/1991 Sb. Pokud jde o žádost podanou 10. 8. 2017, i tu žalovaný v rámci svých možností a kompetencí svěřených mu zákonem vyřídil. Žalovaný žalobce opakovaně upozornil, že není oprávněn vydávat rozhodnutí podle zákona č. 403/1990 Sb., tak jak žalobce požaduje. Předmětné pozemky navíc nejsou ve vlastnictví státu a žalovaný je tudíž ani nespravuje.
6. Ze správního spisu předloženého žalovaným bylo zjištěno, že žalobce uplatnil u žalovaného restituční nárok na pozemek p. č. ■■■ v k. ú. T. podáním ze dne 21. 2. 1992. Žalovaný rozhodl rozhodnutím ze dne 17. 7. 2014, č. j. 1111/92, tak, že žalobce není vlastníkem uvedené parcely a nemá nárok žádat za uvedenou parcelu náhrady dle zákona č. 229/1991 Sb. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 23. 7. 2014. Věcí se dále zabývaly obecné soudy. Rozsudkem ze dne 13. 1. 2016, č. j. 5 C 133/2014 - 170, Okresní soud v Semilech zamítl žalobu, jíž se žalobce domáhal určení, že je vlastníkem uvedené parcely. Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 14. 6. 2016, č. j. 20 Co 163/2016 - 196, rozsudek Okresního soudu v Semilech potvrdil. Žalobce neuspěl ani v následném dovolacím řízení, v němž bylo jeho dovolání odmítnuto usnesením Nejvyššího soudu ze dne 5. 4. 2017, č. j. 28 Cdo 4835/2016 - 252, ani s ústavní stížností u Ústavního soudu, která byla odmítnuta usnesením ze dne 19. 7. 2017, sp. zn. I. ÚS 1724/17. Písemností ze dne 10. 8. 2017 doručenou žalovanému dne 11. 8. 2017, žalobce znovu požádal o vydání pozemku p. č. x v k. ú. T., odkazoval na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 14. 6. 2016, č. j. 20 Co 163/2016 - 196, a restituční nárok uplatněný dne 21. 2. 1992. Dne 16. 8. 2017 byla žalovanému v kopii doručena výzva adresovaná žalobcem Šroubárně Turnov, a.s. k vydání ve výzvě označených pozemků v k. ú. T. Následně probíhala písemná komunikace mezi žalobcem a žalovaným a žalobcem a Státním pozemkovým úřadem, žádné rozhodnutí ve věci vydáno nebylo. Písemností ze dne 25. 6. 2018 doručené Státnímu pozemkovému úřadu dne 16. 7. 2018 žalobce požádal o opatření proti nečinnosti dle § 80 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) ve věci žádosti ze dne 10. 8. 2017. Státním pozemkový úřad reagoval vyjádřením ze dne 7. 8. 2018, v němž konstatoval, že žádost je nedůvodná a nelze jí vyhovět.
7. K projednání žaloby nařídil soud ústní jednání, při němž žalobce i žalovaný setrvali na svých stanoviscích.
8. V souladu s § 81 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) rozhodl soud na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí, když ověřil, že žalobce bezvysledně vyčerpал prostředky, které správní řád stanoví k jeho ochraně proti

nečinnosti správního orgánu, jak předpokládá § 79 odst. 1 s. ř. s. Za takový prostředek k ochraně proti nečinnosti soud v projednávaném případě považuje žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti ze dne 25. 6. 2018 adresovanou žalobcem Státnímu pozemkovému úřadu.

9. Dle § 44 odst. 1 správního řádu *řízení o žádosti je zahájeno dnem, kdy žádost nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení (dále jen "žádost"), došel věcně a místně příslušnému správnímu orgánu.*
10. Žalovaný tvrdí, že o žádosti žalobce nemohl rozhodnout, neboť není věcně příslušný rozhodovat o žádostech podle zákona č. 403/1990 Sb., současně však zdůrazňuje, že o stejné žádosti žalobce rozhodl rozhodnutím ze dne 17. 7. 2014, č. j. 1111/92.
11. Dle krajského soudu je z obsahu žádosti žalobce ze dne 10. 8. 2017 zřejmé, že žalobce se domáhá nového rozhodnutí ve věci restitučního nároku, který uplatnil dne 21. 2. 1992. Žalobce sice konstatoval, že byl rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 14. 6. 2016, č. j. 20 Co 163/2016 - 196, uznán osobou oprávněnou podle zákona č. 403/1990 Sb., to však dle zdejšího soudu bez dalšího neznamená, že žádá o vydání rozhodnutí podle tohoto zákona, což ostatně v replice k vyjádření žalovaného odmítl i žalobce. Stejného dne (tj. 10. 8. 2017) vyhotovená výzva adresovaná žalobcem Šroubárně Turnov, a.s. k vydání předmětného pozemku rovněž svědčí o tom, že se žalobce fakticky snažil postupovat dle zákona č. 221/1991 Sb.
12. V takovém případě ale měl žalovaný o žádosti žalobce řádně rozhodnout v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu. Soud proto shledal žalobu důvodnou a uložil žalovanému dle § 81 odst. 2 s. ř. s., aby ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku o žádosti žalobce ze dne 10. 8. 2017 rozhodl.
13. Soud není oprávněn rozhodnout namísto nečinného správního orgánu, neboť tím by došlo k nepřípustnému nahrazení moci výkonné mocí soudní. Rozsudkem soudu nedochází ani k jakémukoliv předjímání výsledků řízení a obsahu rozhodnutí správního orgánu. To je věcí hmotněprávní úpravy a náležitého posouzení ze strany správního orgánu. Soud tudíž ukládá pouze povinnost vydat rozhodnutí, a to ve stanovené lhůtě. V řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti se nelze zabývat meritem řízení před správním orgánem, nýbrž jen tím, zda správní orgán postupuje v přiměřeném čase, resp. v zákonné lhůtě a bez zbytečných průtahů. Protože soud neurčuje obsah, nemůže ani uložit povinnost vydání rozhodnutí, které by bylo v rozporu se zákonem. Správní orgán tak může posléze řízení ukončit např. tím, že řízení zastaví apod. Rozhodnutím soudu není dotčena variabilita možností ukončení správního řízení. Soud proto pouze konstatuje, že v dalším řízení se žalovaný bude muset zabývat povahou rozhodnutí ze dne 17. 7. 2014, č. j. 1111/92, a zvážit, zda žádost žalobce odůvodňuje vydání nového meritorního rozhodnutí ve věci.

14. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle kterého účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalobce, ten ale náhradu nákladů řízení nežádal, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec dne 4. prosince 2018

Mgr. Lucie Trejbalová
předsedkyně senátu